

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 17338
Tarih: 10.03.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'de yaşanan çoklu krizler birçok kesimi etkilediği gibi, bu krizlerden en çok kadınlar etkilenmektedir. Kadın istihdamına yönelik yeterli politikaların hayata geçirilmemesinden kaynaklı, kadın yoksulluğu sürekli artmaktadır. Bu nedenle kadın istihdamına yönelik politikaların bir an önce uygulanması adına; kadınların iş hayatına katılımın önündeki engellerin kaldırılması, kadın emeğinin güvence altına alınması ve kadınlara biçilen toplumsal cinsiyet eşitsizliğine sebep olan uygulamaların önlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci TBMM İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim. 10/03/2022

Dersim DAG

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'de derinleşen ekonomik kriz, siyasi istikrarsızlıklar ve kötü yönetim toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini derinleştirmektedir. Krizlerin etkisini hisseden kadınlar; barınma, ısınma, geçinme ve güvenceli işlerde çalışmak gibi en temel ihtiyaçlarını karşılayamamaktadır. Türkiye ekonomik alanda küresel ölçekte en derin toplumsal cinsiyet uçurumlarına sahip ülkelerden biri olmaya devam etmektedir. Ekonomik Kalkınma ve İş birliği Örgütü (OECD) ülkeleri içerisinde kadınlar ve erkekler arasındaki gerek istihdama katılım oranı gerekse ücretsiz emeğe ayrılan zaman açısından uçurumun en yüksek olduğu ülke Türkiye. 2020 yılında başlayan ve yaygınlaşan Covid-19 salgınıyla bu uçurumlar daha da derinleşti. Okulların kapanması, sağlık, eğitim, sosyal hizmetler ve ev hizmetlerine erişimdeki kısıtlamalar, hijyen ve hasta bakımı açısından artan gereksinimler gibi karantina ve evde kalmaya yönelik önlemler nedeniyle ev içi ücretsiz emeğe olan talepte bugüne kadar benzeri az görülen bir yükseliş gerçekleşirken, bu yükün önemli bir kısmı kadınların ev içinde artan çalışma saatleri ile karşılandı. Yapılan saha araştırmalarına göre, evli çiftlerde ortalama %80 artan ev işleri ve bakım hizmetine harcanan çalışma saatlerinin en az üçte ikisinin (%67'sinin) kadınlar tarafından karşılandığını gösterdi. Gıdaya, ilaca, sağlık hizmetlerine ve barınmaya erişimde yaşanan kriz özellikle bakım

hizmetleri ve gıda temini ve yemek yapmak gibi haneye ait diğer işleri üstlenen kadınların yaşam koşullarını daha da zorlaştırmaktadır. Kadınların işgücüne katılımının önündeki engeller devam etmektedir. Kadınların %30-34 bandında seyreden düşük işgücüne katılım oranı, son yıllarda %14'ün altına inmeyen kadın işsizliği ve özellikle de %30'lar düzeyinde seyreden genç kadın işsizliği alarm vermektedir. İstihdamdaki kadınların yadsınamayacak kısmı ise kayıt dışı, düşük ücretli, işyerinde şiddet ve taciz riskinin bulunduğu koşullarda çalışmaktadır. Cinsiyete dayalı ücret açığı ortalama %16 düzeyindedir. Ücret eşitsizliği, yaş arttıkça daha da derinleşmektedir. Bu ücret açığı, kayıt dışı çalışanlarda sigortalı çalışanlara göre yaklaşık iki kat daha yüksek düzeyde ilerlemektedir. Sanayi kentlerinin gecekondualarında fason araçları tarafından sefalet düzeyindeki günlük ücretlerle istihdam edilen yerli ve göçmen kadın işçiler hem sosyal korumadan hem de iş güvencesinden yoksun durumda hayatlarını idame ettirmeye çalışmaktadır. Bu arka plana dayalı olarak, Türkiye'de hak temelli bakış açısını benimseyen, şeffaf, toplumsal cinsiyet eşitliğini amaçlayan ekonomi politikalarıyla duruma müdahale bugün her zamankinden daha da acil bir duruma gelmiştir. Bu politika notu özellikle makroekonomi, bakım ekonomisi ve işgücü piyasalarında iş ve iş-dışı yaşam dengesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği için öncelikli müdahale noktalarını saptamayı ve öneriler getirmeyi amaçlamaktadır.

Bu bağlamda kadın yoksulluğu sürekli artarken, kadınların sorunları görmezden gelinemeyecek noktaya gelmiştir. Kadınların sosyal, ekonomik ve refah seviyelerinin artırılmasının önündeki engellerin tespit edilmesi, bu engellerin yasal olarak ortadan kaldırılması ve kadın emeğinin korunması için çözüm ve politikaların hayata geçirilmesi amacıyla Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederim.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Flan
2	NURAN İMİR	ŞIRNAK	Murat
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	Çelik
4	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	Acar - Sarı
5	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	Murat H
6	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	Çelik
7	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ömer
8	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	Aydın
9	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Özgeniş
10	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	Ömer
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	Ayşe
12	MURAT SARISAÇ	VAN	Murat
13	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	Şev
14	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Acar
15	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	K. Bulbul
16	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	Murat
17	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	E. Günay
18	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	Nusret
19	BERKAN ÖZTÜRK	AĞRI	Berkan
20			